

РЕШЕНИЕ

№ 36718

гр. София, 07.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав, в
публично заседание на 10.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **7342** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.40, ал.1 от Закона за достъп до обществена информация /ЗДОИ/ във връзка с чл.145-178 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.
Образувано е по жалба на Ц. И. И., срещу писмо изх. № 2684/16.06.2025г. на ректора на Медицински университет- С., в частта, с която е отказан достъп до обществена информация по т.2 от заявление вх. № 4475/02.06.2025г.
Жалбоподателят твърди, че постановеният акт е неправилен и необоснован, а търсената със заявлението информация е обществена по см. на чл.2, ал.1 и чл.11 от ЗДОИ, като отказът за предоставянето ѝ противоречал на целта на закона. Ответникът е следвало да извърши преценка за наличието на „надделяващ обществен интерес“ по см. на чл.37, ал.1, т.2 във вр. §1, т.6 от ДР на ЗДОИ, което не е направил и не е изложил мотиви в акта. Несъгласието на третите лица било пречка за предоставяне на информацията, но само ако не бил налице „надделяващ обществен интерес“. Търсената информация не представлявала „търговска тайна“ по дефиницията на § 1, т.5, б.“е“ ДР на ЗДОИ. Видът и съдържанието на информацията изпълнявали целта на чл.2, ал.1 ЗДОИ, а именно: заявителят да си състави собствено мнение за дейността на Медицински университет- С. по повод сключените договори за информационно обслужване, тяхното изпълнение, както и разходването на бюджетни средства. Жалбоподателят счита, че е приложима хипотезата на чл.31, ал.4 ЗДОИ, при която ответникът е следвало да заличи всички данни отнасящи се до третите лица, посредством които те биха могли да бъдат идентифицирани.
В проведеното открито заседание на 10.10.2025г. жалбоподателят Ц. И. И., чрез своя процесуален представител адв. П. В. Й. поддържа жалбата. Моли да бъде отменен оспорения акт, поради постановяването му в нарушение на материалния закон. Заявена е претенция за присъждане на

направените по делото разноски.

Отвѣтникът- ректор на Медицински университет- С., чрез процесуален представител юрк. Р. Т. А. оспорва жалбата, а в хода по същество пледира за нейното отхвърляне. В писмено становище от 24.10.2024г. се излага, че решението е законосъобразен акт, постановен в съответствие с нормите на материалния закон. Исканата информация по т. 2 от заявлението се отнасяла до сключени договори за информационно осигуряване, по които Централна медицинска библиотека при МУ- С., извършвала търсене /в собствената си база данни/ в българската научна медицинска периодика по зададени параметри от възложителите срещу заплащане. По тези договори не се разходвали публични средства, нито държавна субсидия, напротив получавано било възнаграждение от МУ- С.. Съдържанието на договорите и тяхната стойност нямали никакво отношение, свързано както с обществения живот, така и с определена група хора. Стойността на договорите не давала възможност на гражданите да си съставят собствено мнение за дейността на МУ- С.. Всеки, който се интересувал от финансовото състояние на висшето училище, можел да се запознае с финансовите отчети, които били публикувани на сайта и достъпа до тях бил свободен. Софийска градска прокуратура, редовно призована, не изпраща представител, който да даде заключение по основателността на жалбата.

Административен съд София-град, като обсъди доводите на страните и прецени събраните доказателства по реда на чл.235, ал.2 ГПК във вр.чл.144 АПК, намира за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е било образувано по повод подадено писмено заявление вх. № 4475/02.06.2025г. от Ц. И. И. до ректора на Медицински университет- С. с искане да бъде предоставена по електронен път следната обществена информация:

1. Копия от сключените договори за информационно обслужване от началото на 2020г. до края на 2024г.
2. На каква парична стойност са съответните договори.

С решение изх. № 2683/16.06.2025г. на ректора на Медицински университет- С. е било разрешено да се предостави на Ц. И. И. достъп до обществена информация относно броя и предмета на договорите за информационно обслужване.

В писмо изх. № 2684/16.06.2025г. е посочено, Централна медицинска библиотека към Медицински университет- С. има сключени договори за извършване на информационно търсене в българска научна медицинска периодика, както следва: за 2021г.- 15 договора, за 2022г.-25 договора, за 2023г.-37 договора, за 2024г.-29 договора.

С оспорения акт е отказано да се предостави информация по т.2 от заявлението отнасяща се до стойността на тези договори, защото в тях били включени клаузи за конфиденциалност и без съгласието на третите лица, Медицински университет- С. нямал право да разпространява каквато и да е информация, свързана с тях.

При така установеното от фактическа страна, Административен съд София-град обуславя следните правни изводи:

Жалбата е допустима, защото е депозирана в законоустановения за това срок, от лице, което има правен интерес от оспорването / чл.147 АПК/ - адресат на акта, чиято правна сфера е засегната негативно.

Разгледана по същество, жалбата е **ОСНОВАТЕЛНА**.

Медицински университет- С. е задължен субект по чл.3, ал.2, т.1 ЗДОИ във вр. § 1, т.4, б.“а“ ДР на ЗДОИ, който следва да се произнесе по това искане, като осигури достъп до обществена информация, която се създава или се съхранява от него.

Конституцията на Република България гарантира правото на гражданите да изискат информация

от държавен орган или учреждение по въпроси, които представляват за тях законен интерес, освен ако информацията не е държавна или друга защитена от закона тайна или не засяга чужди права /чл. 41 от Конституцията на Република България/. Осъществяването на това право не може да бъде насочено срещу правата и доброто име на другите граждани, както и срещу националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала.

Съгласно чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ обществена информация е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените субекти. Следователно обществена информация съставляват всички данни относно обществения живот, съдържащи се в документи и други материални носители на данни, създавани, получавани или съхранявани от субектите по чл.3 ЗДОИ. В случая потърсената и отказана информация има характера на обществена такава, тъй като е свързана с обществения живот в страната. Тази информация е и служебна, защото се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации /чл. 11 във връзка с чл. 9, ал. 1 от ЗДОИ/. Достъпът до служебна обществена информация е свободен и може да бъде ограничен в изрично изброените в чл. 13, ал. 2 от ЗДОИ хипотези в двугодишен срок от създаването ѝ /чл.13, ал.3 от ЗДОИ/.

На първо място, ректорът на Медицински университет- С. в решението не е посочил правното основание за отказ за предоставяне на информацията, поради което е допуснато нарушение на изискването за форма на административния акт по см. на чл.59, ал.2, т.4 АПК във вр. чл.38 ЗДОИ. От словесното описание на волеизявлението може да се направи извод, че отказът е постановен на основание чл.37, ал.1, т.2 ЗДОИ.

Съгласно чл. 37, ал. 1, т.2 от ЗДОИ, отказ от предоставяне на достъп до обществена информация е налице, когато се засягат интересите на трето лице и то изрично е отказало предоставяне на исканата обществена информация, освен в случаите на надделяващ обществен интерес.

Ответникът въобще не е изследвал предпоставките по чл.37, ал.1, т.2 от ЗДОИ, а изложените от него мотиви са неправилни и несъответни на нормите на позитивното право. Ответникът не е поискал от третите лица, възложители по договорите за информационно осигуряване, сключени в периода 2021г.-2024г. да дадат съгласие да разгласяване на стойността на тези договори. Респективно, от третите лица не е постъпило изрично становище, с което те да се противопоставят на Ц. И. И. да бъде дадена информацията относно цената, която Медицински университет- С. получава при изпълнението на поетите задължения, свързани с извършване на търсене в българската научна медицинска периодика във фонда на ЦМБ на лекарствените продукти на съответния възложител.

Поисканата обществена информация е от водещо значение за жалбоподателя, за да си състави мнение дали са спазени изискуемите правила при сключването им, както и в какъв размер са получаваните средства. Ц. И. И. има право да се запознае с взетите управленски решения и да си състави мнение за тяхната обосновааност, целесъобразност и законосъобразност. Именно, за да се повиши откритостта и отчетността на ректора на Медицински университет- С. в целия процес, е необходимо да се установи, какви действия, съобразно неговата компетентност са били предприети, както и какви суми са постъпили в бюджета на висшето училище.

На второ място, ответната страна при произнасянето си не е съобразила разпоредбата на чл.13, ал.4 от ЗДОИ, според която „достъпът до служебна обществена информация не може да се ограничава при наличие на надделяващ обществен интерес“.

Преценката налице ли е или не надделяващ обществен интерес е елемент от хипотезата по чл. 13, ал.4 ЗДОИ и без излагането на мотиви за този релевантен юридически факт, органът не е изпълнил задължението си по чл. 38 ЗДОИ.

Съгласно §1, т.6 от ДР на ЗДОИ „надделяващ обществен интерес“ е налице, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите. До доказване на противното обществен интерес от разкриването е налице, когато информацията улеснява прозрачността и отчетността на субектите относно вземаните от тях решения; гарантира законосъобразното и целесъобразното изпълнение на законовите им задължения; разкрива лошо управление на държавно или общинско имущество или други незаконосъобразни или нецелесъобразни действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица в съответните администрации, с които се засягат държавни или обществени интереси, права или законни интереси на други лица; когато е свързана със страните, подизпълнителите, предмета, цената, правата и задълженията, условията, сроковете, санкциите, определени в договори, по които едната страна е задължен субект.

Липсата на анализ и несъобразяване с посочените правни норми, респ. отсъствието на конкретни мотиви, оборващи презумпцията по § 1, т.6 от ДР на ЗДОИ, представляват самостоятелно основание за отмяна на оспорения отказ. Презумпцията за съществуването на обществен интерес означава предварително приемане на нещо за вярно до доказване на противното. По тази причина позоваващият се на този текст не е длъжен да доказва съществуването на обществен интерес /чл. 14, ал. 2, т. 3 от ЗДОИ/. Онзи, който твърди обратното, е длъжен да го докаже, което в случая не е изпълнено от ответната страна. Задължение на органа е да направи преценка за съществуването на такъв интерес, каквато в случая въобще не е извършена.

Тук е мястото, изрично да се цитира разпоредбата на чл.31, ал.4 ЗДОИ, че дори и възложителите по процесните договори да не са съгласни да се оповестява цената, която заплащат, в такъв случай органът предоставя исканата обществена информация в обем и по начин, който да не разкрива информацията, която засяга интересите на третото лице. Дори и ответникът да приеме, че не е налице „надделяващ обществен интерес“, то следва да се предостави на Ц. И. И. частичен достъп до онази част от информацията, достъпът до която не е ограничен- чл.37, ал.2 ЗДОИ.

В заключение, волеизявлението за непредоставяне на обществена информация по т.2 от искане вх. № 4475/02.06.2025г., е незаконосъобразен административен акт по см. на чл.146, т.2 и т.4 АПК, поради което следва да бъде отменен. При условията на чл.173, ал.2 от АПК преписката се връща за ново произнасяне, като ректорът на Медицински университет- С. на първо място трябва да поиска съгласие на третите лица за предоставяне на информацията относно стойността на договорите; на второ място, при изричен отказ на възложителите е необходимо да се изложат мотиви относно наличието, респ. липсата на „надделяващ обществен интерес“; на трето място при постановяването на акта да се съобразят разпоредбите на чл.31, ал.4 ЗДОИ, чл.37, ал.2 ЗДОИ и § 1, т.5, б.“е“ от ДР на ЗДОИ.

При този изход на спора в полза на жалбоподателя следва да бъдат възстановени направените от него разноски. Същите са доказани в размер на сумата от 10,00 /десет/ лева. Искането на адв. П. Й. за присъждане на разноски трябва да бъде уважено, като се дължи адвокатско възнаграждение, за осъществено безплатно процесуално представителство в полза на Ц. И. И.. С оглед фактическата и правна сложност на делото, размерът на възнаграждението се определя на 1 000,00 /хиляда/ лева, на основание чл.8, ал.3 от Наредба № 1/09.07.2004г. на Висшия адвокатски съвет.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2, чл. 173, ал. 2 и чл. 174 от АПК, Административен съд София-град, 22-и състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ писмо изх. № 2684/16.06.2025г. на ректора на Медицински университет- С., в частта, с която е отказано да бъде предоставен достъп до обществена информация по т.2 от заявление вх. № 4475/02.06.2025г. на Ц. И. И., като:

ВРЪЩА преписка по заявление вх. № 4475/02.06.2025г. на ректора на Медицински университет- С., за ново разглеждане и произнасяне по искането на Ц. И. И. по т.2, съгласно мотивите на настоящото решение.

ОПРЕДЕЛЯ 14 /четирнадесет/ дневен срок за произнасяне, който започва да тече от момента на влизане на решението в законна сила.

ОСЪЖДА Медицински университет- С., Булстат[ЕИК] със седалище и адрес: [населено място], [улица], ет.12 да заплати на Ц. И. И. ЕГН [ЕГН] от [населено място], ж.к. „К. поляна- III част“, [жилищен адрес] сумата от 10, 00 /десет/ лева на основание чл.143, ал.1 АПК.

ОСЪЖДА Медицински университет- С., Булстат[ЕИК] със седалище и адрес: [населено място], [улица], ет.12 да заплати на адвокат П. В. Й. ЕГН [ЕГН], код по Булстат[ЕИК], личен номер[ЕИК] с адрес: [населено място],[жк], [улица], партер, офис:магазин № 5-1, сумата от 1 000, 00 /хиляда/ лева на основание чл.38, ал.2 от Закона за адвокатурата.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване на основание чл.40, ал.3 от ЗДОИ.

Съдия: